

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/123/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915207076
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6915207076.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu S. Q., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom L. XX, I. T., za účasti intervenienta na strane žalobcu R. Y., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom L. XX, I. T., obaja právne zastúpení Advokátska kancelária Bauer, s. r. o., so sídlom Dénešova 19, 040 23 Košice, IČO: 47 254 874, proti žalovanému T. T., a. s., so sídlom B. XX, P., S.: XX XXX XXX, právne zastúpenému AK JUDr. Marek Hic, s. r. o., P. O. Hviezdoslava 10625/23B, Martin, IČO: 36 865 036, o určenie neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo zmluvy o hypotekárnom úvere, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7C/214/2015-115 z 11. apríla 2017, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rimavská Sobota, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 11. 04. 2017 zamietol žalobu o určenie, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX je neplatné (I. výrok). Ďalej zrušil uznesenie o predbežnom opatrení zo dňa 16. 12. 2015 č. k. 7C/214/2015-64 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14Co/46/2016-86 zo dňa 26. 02. 2016 (II. výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške (III. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd uviedol, že žalobca sa domáhal po zmene žaloby zo dňa 03. 12. 2015 určenia neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo Zmluvy o hypotekárnom úvere (ďalej aj „Zmluva“, resp. „Zmluva o úvere“).

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa ust. § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), pričom konštatoval neprípustnosť určovacej žaloby, pretože to nepripúšťa žiadny hmotnoprávny predpis ani ust. § 137 písm. d) CSP. Navyše určenie takej právnej skutočnosti nevyplýva ani z osobitného predpisu. Zároveň podľa ust. § 335 ods. 1 CSP zrušil uznesenie o predbežnom opatrení zo dňa 16. 12. 2015 vzhľadom k tomu, že žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP aplikujúc zásadu úspechu, podľa ktorej priznal žalovanému náhradu trov konania v plnej výške.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, event. napadnutý rozsudok zmení tak, že žalobe vyhovie.

6. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. e), f), h) CSP. Namietal nesprávne posúdenie žaloby prvoinštančným súdom podľa ust. § 137 písm. d) CSP, pretože žalobou sa domáhal určenia, či právny úkon žalovaného bol alebo nebol vykonaný v súlade so zákonom a všeobecnými podmienkami žalovaného, teda určenia či tu právo je alebo nie je. Poukázal na v konaní nariadené predbežné opatrenie (t. č. neodkladné opatrenie), ktorým osvedčil naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Z uvedeného dôvodu mal súd prvej inštancie vec právne posúdiť podľa ust. § 137 písm. c) CSP. Za predpokladu správnosti názoru súdu prvej inštancie by poskytovatelia úverov neboli nikým a ničím zastaviteľní pri uplatňovaní svojich práv, pretože dlžník by sa nemal možnosť domáhať neplatnosti právnych úkonov uskutočnených veriteľom.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania. Poukázal na nedôvodnosť odvolacích dôvodov žalobcu, pretože žiadne navrhnuté a nevykonané dôkazy neoznačil, pričom pri zamietnutí žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu súd meritórne žaloby nepreskúmava. Rovnako poukázal na absenciu tvrdenia žalobcu vo vzťahu k identifikácii, ktoré vykonané dôkazy, na základe ktorých prvoinštančný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, sú nesprávne a z akého dôvodu. Stotožnil sa so záverom prvoinštančného súdu o nesplnení nevyhnutného procesného predpokladu rozhodovania o určovacej žalobe, pretože žiadny predpis takú možnosť nedáva. Žaloba o určenie neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo zmluvy je určovacou žalobou, ktorej predmetom nie je určenie, či tu právo je alebo či tu právo nie je, ale určenie právnej skutočnosti a to inej ako je určenie práva, pričom prípustnosť uvedenej určovacej žaloby musí tvrdiť a preukázať žalobca uvedením konkrétnej právnej normy, ktorá však v Slovenskom právnom poriadku neexistuje. Z uvedeného dôvodu nie je splnený nevyhnutný procesný predpoklad rozhodovania o určovacej žalobe tak ako to predpokladá ust. § 137 písm. d) CSP.

8. V dôsledku odvolania krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanoveniami § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1,2 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, okresný súd zistil, že všetky rozhodujúce skutočnosti na základe ktorých založil svoje rozhodnutie. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho závermi, preto sa obmedzí len na zdôraznenie správnosti daného rozhodnutia.

12. Podľa §137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o:

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

13. Citované ustanovenie §137 CSP vymedzuje 4 relatívne samostatné typy žalôb, pričom nie je vylúčené, aby sa pred súd dostala aj iná žaloba, teda žaloba, ktorou sa žalobca bude domáhať určenia niečoho iného. Toto vyplýva z prvej vety tohto ustanovenia „aby sa rozhodlo najmä o.“

14. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd sa náležite a správne vysporiadal s argumentáciou neprípustnosti určovacej žaloby podľa ust. § 137 písm. d) CSP, preto odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

15. Žalobca žiadnym spôsobom, argumentmi uvádzanými v odvolaní nespochybnil správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa. V odvolaní namietal, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa ust. § 137 písm. d) CSP, pretože mal zato, že ide o neplatnosť právneho úkonu, teda či tu právo je alebo nie je podľa § 137 písm. c) CSP.

16. Právnou skutočnosťou je skutočnosť, s ktorou právna norma spája vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu. Najčastejšími právnymi skutočnosťami závislými od vôle sú zmluva, odstúpenie od zmluvy, skončenie pracovného pomeru výpoveďou a pod. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami a určenie existencie právnej skutočnosti odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Preto nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplýva, je potrebné považovať za vadný.

17. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, že v danom prípade ide o žalobný návrh podľa ust. § 137 písm. d) CSP znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorá je neprípustná vzhľadom na absenciu osobitného predpisu.

18. Vo svetle uvedeného je potom argumentácia žalobcu o nesprávnom právnom závere prvoinštančného súdu v odvolaní neakceptovateľná a právne neprijateľná.

19. Vzhľadom na uvedené, odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť (§ 387 ods. 1,2 CSP). Súd prvej inštancie zároveň správne z úradnej povinnosti zrušil podľa ust. § 335 ods. 1 CSP predbežné opatrenie (t. č. neodkladné opatrenie).

20. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd vecne správne odôvodnil výrok o náhrade trov konania (III. výrok), pretože náležite aplikoval zásadu úspechu v spore podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

21. Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V predmetnom prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalovaný, preto mu podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonala za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).